

v e r e n i g i n g

O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Den Haag

Uitsl. voor verslagen en abonn.: DOVENETELWEG 57a 2555 TD Den Haag tel.684541

Secretariaat: KRAMVOGELLAAN 29 2566 CB Den Haag tel.254273

W E E K B L A D

nadruk verboden

26e jaargang nr.37

11 juni 1982

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar, dat zal u bekend zijn. Zelf nadenken is niet verplicht maar wel wenselijk. Het onderwerp dient geestelijk van aard te zijn. Maar wat moet je daar dan boven zetten? Ik dacht eens te spreken over iets wat in deze tijd schijnbaar imaginair is:

V R E D E

=====

U lacht nu even om dat "imaginair". Maar wat is dan vrede? Kan iemand van u mij zeggen wat vrede precies is? Het is een leuze, een getekende duif die alleen mooi en zoet is, omdat zij getekend is. Want zou het dier echt zijn dan zou het achter zijn soortgenoten aan zitten uit voedsel-nijd, territorium, een duivinetje of iets dergelijks.

En bij de mensen zie ik al precies hetzelfde. Als ik mij niet vergis heeft de heer Reagan kort geleden bekend gemaakt dat dank zij de amerikanen, de westelijke wereld nu de langste vrede kent van de laatste eeuw. Mij lijkt dit, mede gezien zijn eigen verhouding tot bepaalde andere landen in de wereld, op zijn minst wat overdreven.

Wanneer man en vrouw ruzie hebben en geen woord tegen elkaar zeggen, hebben zij dan vrede? Kijk dan maar eens naar de sovjet unie en de Usa. Dat kun je volgens mij geen vrede noemen.

Neen. Ik denk dat vrede eerder een innerlijke situatie is. Niet iets wat je buiten je kunt vinden. Vrede bestaat allereerst in je zelf en zelfs wanneer je dit beseft is het nog steeds heel erg moeilijk er een definitie van te geven.

Ik heb zelfs om raad gevraagd aan een bekende definitie-ontwerper aan onze zijde, maar die kwam er kennelijk ook niet geheel uit. Hij mompelde zo iets als: vrede is de toestand waarin men tijdelijk vergeet dat men voortdurend strijdt.

Mogelijk heeft hij deels gelijk. Maar toch is het volgens mij niet bepaald een omschrijving van alles wat hiermede in verband staat.

Daar niemand mij een bevredigend antwoord kon geven ben ik toen maar eens na gegaan wat voor mij vrede betekent. Dat is natuurlijk wel erg persoonlijk, maar voor mij is vrede het ogenblik waarop ik even rust van al wat ik pleeg te doen en mijzelf in harmonie voel komen met werelden die ik nog niet eens geheel en bewust ken.

Vrede is voor mij een soort nevelig erkennen van iets wat beter is dan ikzelf ben of mijn wereld is. Dan heb ik geen reden meer mijn wereld aan te vallen. Niet dat ik dan geheel tevreden ben met mijzelf, maar aan de andere kant ben ik wel te vreden dat ik ten minste iets van het hogere kan proeven.

Dit is voor mij vrede. En voor U? Wat is voor u vrede? Wat het tegendeel van vrede is weten wij allen wel. Dat is b.v. een wapenstilstand zoals in Libanon, een z.g. falklandkwesitie met al wat daar aan gevoelens vooral ook verbonden is.

Maar ik kan mij voorstellen dat iemand die midden in een oorlog zit, midden in een gevecht zelfs of iemand die tegen wil en dank alleen nog maar op de dood kan wachten in een concentratiekamp toch werkelijke vrede kan kennen op sommige momenten. Juist omdat voor mij die vrede iets in jezelf is.

Het is voor mij een beseffen dat het niet nodig is je nog langer tegen allerlei dingen te verweren. Niet met gelaten aanvaarding, met een "ik kan er niets aan doen", maar eerder met een: er is zoveel goeds. Waarom zou ik mij dan tegen dit weinige z.g. slechte zo verzetten?

Wanneer mensen dan weer eens zo mooi bezig zijn over vrede, harmonie en al die andere dingen denk ik -- mogelijk foutief -- wel eens: jullie zijn weer bezig over zaken waar je maar weinig of geheel niets van af weet. En wanneer ik, zoals vandaag, mijzelf er op betrap dat ik over dergelijke onderwerpen spreek, zo houdt ik mijzelf voor dat ik spreek over onderwerpen waar je in feite maar heel weinig over kunt zeggen.

Want zo is het immers: wat in jezelf leeft is kosmisch en laat zich niet gemakkelijk verwoorden. Hebt u wel eens naar binnen gekeken, de ogen gesloten, wat ontspannen, en dan opeens het gevoel gehad dat je innerlijk de gehele sterrewereld opeens voor je ziet tot je mompelt: verrek, het is vandaag nieuwe maan?

Zo iets noem ik vrede: Het is een doordringen in een kosmos die je in jezelf draagt, een wereld waarin conflicten en geschillen in feite niet nodig zijn, overbodig worden. Een kosmos waarin de strijd om het bestaan en het leven, zoals die in de stof steeds weer bestaan, eenvoudig wegvallen.

Je kunt natuurlijk wel uitroepen, dat er toch ook werkelijke vrede op aarde moet komen. Maar wanneer er werkelijk en geheel vrede op aarde heerst, wie leeft er dan nog? Onze vriend Henri heeft trouwens eens op een vraag geantwoord: Vrede op aarde ontstaat op het ogenblik dat van de laatste twee mensen op aarde de een de ander moet begraven.

Innerlijk liggen de zaken anders. Zeker, in mij bestaat voor mij een compleet universum. Maar omdat ikzelf dit universum ook ben bestaat daarin voor mij geen strijd. Daarom aanvaardt ik zonder meer alle verschuivingen van waarden daarin en zelfs wanneer een zonnova wordt betekent dit hier geen ramp, maar alleen een normaal teken dat mijn innerlijke kosmos leeft. Ik weet, dat voor elke ster die daarin dooft er wel weer een nieuwe zal ontstaan.

Daarom neem ik dat vrede mogelijk nog het beste benaderd wordt met de omschrijving: het besef dat niets je innerlijk bestaan werkelijk kan veranderen.

Het besef dat alle angst om niet te zijn of anders te moeten zijn opeens van je afvalt.

Maar ja, dan hoor je de mensen soms weer wonderlijke dingen beweren, zoals mij overkwam toen ik op sterven lag. Het was kort voor ik gradueerde uit dit stoffelijk leven toen er iemand naast mijn bed kwam zitten en nadrukkelijk sprak: maak uw vrede met God.

Ik weet nog dat ik wazig dacht: die heeft goed praten. In de eerste plaats weet ik niet waar ik die god kan vinden, in de tweede plaats heb ik geen ruzie met hem en in de derde plaats lig IK hier op sterven, dus waar bemoeit de man zich mee.

Je moet volgens mij alles zien zoals het is. Vrede met God? Natuurlijk. Wanneer ik een god erken kan ik toch niet tegen die god g aan sputteren? Het lijkt mij dwaas de bron van je eigen bestaan te ontkennen. Laat staan er tegenin te gaan.

Wanneer ik zeg dat ik tegen God ben, zo ben ik volgens mij ook tegen mijn eigen bestaan. Hij is mijn bron en leven. De rest is onzin.

Dan komen de mensen en stellen: de Heer wil dit of dat van je. Maar dat wordt ook zwaar overdreven. Ik herinner mij nog dat ik als kind mij altijd heb afgevraagd waarom god toch wilde dat je je cent in een negerpoppetje zou gooien.

Die dingen had je in mijn tijd: een negertje met een gleuf er in. Wanneer je daar je cent dan in wierp knikte het enige tijd met het koppetje. En volgens de leermeester wilde God dan, dat de kinderen daarin hun geld zouden gooien. Een offertje brengen noemde hij dat. Maar hij had alles wat hij wilde hebben. Ik heb toen zelfs wel eens gedacht dat God ook in zaken was gegaan.

Ik kan dat alles zo niet zien met al die uiterlijkheden en al die mooie termen er omheen. Om maar te zwijgen van het "uitverkoren" of "verdoemd" zijn.

Mogelijk vindt u het vreemd, maar wanneer ik - in mijn toestand, want voor u kan het anders zijn - naar binnen kijk dan heb ik echt het gevoel: mij kan niets gebeuren. Of ik nu in een hemel terecht zal komen of in een hel, ik zal er altijd zijn. Zolang ik ben en in mijzelf de vrede, de innerlijke kosmos, kan vinden is er niets buiten mij wat mij werkelijk zal kunnen deren.

Zeker, je kunt pijn hebben, dingen kunnen je tegenstaan. Maar al leef ik nu in het licht, ik ken deze dingen toch ook wanneer ik weer een probeer iemand uit een duistere sfeer te halen. Dan heb je toch ook wel het idee dat je soms zit te vissen als iemand die kotsmisselijk is geworden en zijn gebit in de pot zit te zoeken. En u weet, wanneer je het vindt en dan niet weer direct en zonder meer in je mond steekt is er in feite nog niets aan de hand. Neen, uw behoefte niet te griezelen, ik beweert niet, dat dit zo echt en letterlijk gebeurd is.

Ik geef deze vergelijking om duidelijk te maken dat zoiets niet bepaald aangenaam is. En toch meen ik dat ik dergelijke ervaringen van node heb om mijzelf te bewijzen dat hetgeen ik in mij draag onaantastbaar is voor de grootste smurrie en duisternis die ik ooit zal kunnen ontmoeten.

Het wonderlijke is dat zolang ik dit gevoel in mij ken - wat ik bij gebrek aan beter dan maar vrede noem - ik alles aan kan. Juist deze ervaringen zijn voor mij een reden om te zeggen dat vrede vooral een innerlijke zaak is. En dus niets wat werkelijk en zonder meer op aarde buiten je kan bestaan.

Op aarde is er altijd wel het een of ander gaande. Al is het maar

dat iemand je op de tenen trapt, zo pijnlijk dat je in drift meteen een dreun terug verkoopt om daarna tot je verbazing en onsteltenis te ontdekken dat degene die je zo pijnlijk op de tenen trof toch zeer licht gebouwd is en waarschijnlijk reeds de leeftijd van 75 heeft overschreden.

Dergelijke impulsieve reacties komen meer voor dan u zoudt denken. Moet ik dit nu strijd noemen? Of moet ik eerder zeggen: wanneer ik ga begrijpen dat het niet zo belangrijk is wanneer ik al een keer op de tenen getrapt wordt en zo mijzelf altijd meester weet te blijven zal ik pas werkelijk enige vrede kunnen kennen?

Zeker, ook dan blijf je meespelen, mee reageren in de wereld waartoe je behoort. Nu ja, wanneer ik na een duistere wereld ga kan ik ook niet voor engel gaan spelen. Dan moet ik eerst op een daar nog aanvaardbare wijze contact maken. En wanneer ik hier met u kom praten zit ik ook opeens in een lichaam waaraan ik niet gewend ben en dat bovendien mijn maat niet is.

Ik erken dit wel degelijk, maar het beroert mij niet. Dan kom je als vanzelf enigszins de kant uit van de innerlijke wereld: Wat in mij leeft is het belangrijke. Want ergens in mijzelf heb ik precies de juiste vorm. De juiste samenhang ook. Er is niets in mij wat wezenlijk verkeerd is, zolang ik maar besef dat het er is.

Zolang ik aanvaard dat ik ben wat ik ben en probeer die geëel innerlijke wereld voortdurend te doorleven, heb ik vrede. Dan is er ook niets wat mijn vrede werkelijk kan verstoren. Dan ben ik zelfs harmonisch t.a.v. zaken die eigenlijk minder aangenaam of zelfs netjes zouden zijn.

Dit laatste onder mensen natuurlijk: tenzij ik mijzelf daaraan zou wijden. Want u weet hoe het gaat: alles wat je zelf doet is netjes en goed en alles wat anderen doen is gemeenlijk verkeerd.

Voor deze innerlijke waarde, deze innerlijke harmonie is in feite geen juiste omschrijving te vinden. Je kunt niet zeggen dat het een symbool is. Daarvoor is het veel te echt, het is een complete werkelijkheid. Dat kunt u van mij geloven.

Toch kun je weer niet zeggen dat je een omschrijving hiervoor terug kunt vinden in de wereld buiten jezelf. Het is naar ik meen eerder een soort kracht waardoor ik in die beperkte wereld buiten mij zelf iets kan zijn wat ik innerlijk reeds weet te zijn.

Mogelijk is dit duidelijk, mogelijk ook niet. En wanneer u nu zegt: gooi maar in mijn pet dan zal ik het later wel uitzoeken, van mijn kant zult u geen bezwaar horen al hoop ik wel, dat u dan een pet bij u hebt.

Mijn gehele wereld, de gehele kosmos bestaat niet alleen buiten mij, zij bestaat eveneens in mij. Wanneer ik wat in mij bestaat kan aanvaarden kan ik ook vrede vinden t.a.v. alles wat buiten mij bestaat.

Wie ben ik om te spreken over de fouten die anderen maken? Wanneer ik eerlijk naar mijzelf zie, hoe vaak heb ik dan ook zelf niet dergelijke of grotere fouten gemaakt?

Wanneer ik een oordeel wil spreken over anderen kijk ik eerst diep in mijzelf en zeg: maar je hebt zelf toch ook zoveel dingen die niet helemaal in de haak zijn?

Dan, op een gegeven ogenblik zeg ik tot mijzelf: Maar zo ben ik toch? Dit wat ik in mijzelf nu zo eerlijk mogelijk probeer te bekijken is niet alleen maar iets om over te oordelen. Dat ben ik zelf. Met alle fouten, vergissingen, met al die krankzinnige zaken die ik naar buitentoe altijd weer verkoop als verlichting, inspiratie en dergelijke dingen. Dingen die in mij leven maar in een dergelijke uiting toch altijd weer onsamenhangendheid en onbehagen voor mij betekenen.

Dan kijk ik naar de mensen, de wereld en zeg tot mijzelf: Wat zou ik jullie nu nog moeten verwijten? Het is dwaas te zeggen dat er b.v. zoveel pijn in de wereld is. Wanneer je diep in jezelf probeert te kijken, vooral in het begin, doet dit ook wel pijn.

Maar het is geen pijn die je opjaagt, die je woedend maakt. Eerder is het juist die pijn waardoor je je eigen grenzen leert kennen. Zodra je die grenzen dan maar aanvaardt, wetende dat je niet verder kunt gaan dan een bepaald punt, dat je op dit moment eenvoudig weg niet rijp bent voor een grotere wereld, voor een groter licht, een grotere kosmos, dan ontstaat er in je iets wat je wel vrede zou kunnen noemen en naar ik meen.

Het is geen tevredenheid. Ik geloof niet dat ik ooit tevreden als zijn met mijzelf voor ik mijn uiterste vorm heb gevonden. Ik denk dat het bij u net zo zal gaan. Alleen weet nu nog niet wat die uiterste vorm zal zijn misschien en hebt u er een denkbeeld voor gemaakt dat met de werkelijkheid niet klopt.

Maar eerlijk is eerlijk: ik zal nooit tevreden zijn zolang ik weet dat ik meer kan zijn. Alleen wil ik niet meer zijn tegenover anderen, maar wil ik meer mijzelf zijn.

toch ken ik vrede omdat ik weet dat al wat ik ben er is en dat in een eerlijke erkenning van alle voor mij daarin bestaande on-evenwichtigheden, onrechtmatigheden en wat dies meer zij vindt ik gelijktijdig een noodzaak om mijn wereld te aanvaarden.

Een mens die zichzelf aanvaardt aanvaardt ook zijn wereld en kan vrede kennen. Ik denk wel eens dat dit te maken heeft met een soort zelfvertrouwen.

Ik hoorde eens in mijn tijd een verhaal over een zeer bekend bokser die, wanneer hij niet in training was nogal eens in kroegjes kwam. Misschien is het nu anders, dat weet ik ook niet. Maar die jongen hield wel van een paar pinten bier. En in die kroegen waren nogal eens ruziezoekers die hen uitdaagden.

Dan bleef die man zo kalm, zo ijskoud. Hij sloeg niet, deed niets en toch, op de een of andere wijze ~~was~~ hij dergelijke mensen weg te krijgen. Men vroeg hem eens "Rinus, hoe zit dat nu eigenlijk", "hoe komt het dat jij nooit de behoefte schijnt te hebben om dergelijke figuren met ~~en~~ klap neer te leggen? Je kunt het ..."

De man sprak toen: wanneer je zeker weet dat je het kunt is het belangrijk, het niet te doen. Maar wanneer je denkt dat je het misschien niet zou kunnen doen is dat juist een uitdaging om het in ieder geval te proberen.

Daar lag voor hem het verschil. Ik meen dat dit voor ons ook vaak zo is. Ik denk dat onze onvrede vooral voortkomt uit onze innerlijke onzekerheden, ons onvermogen om het geheel eens te zijn met onszelf en onszelf te aanvaarden zoals wij zijn, met alle tekorten, fouten en voordelen en nadelen.

Wij weten gewoon niet wat wij zijn en wat wij kunnen. En daarom is de wereld voor ons een voortdurend uitdaging, moeten wij ons voortdurend bewijzen naar buiten toe. En wanneer wij innerlijk bezig zijn dito, al is het maar door te worstelen met meer engelen dan Tobias ooit de baas zou kunnen.

Dus ja, dan is vrede dacht ik gebaseerd op een weten wat je bent en wat je kunt. En hoeveel mensen weten dit? Er zijn vele mensen die denken heel wat te zijn. Maar kijk je naar hetgeen zij werkelijk kunnen zo blijkt dat hetgeen zij denken te zijn wordt afgeleid van een aantal woorden waarop zij verliefd zijn maar waar zij geen werkelijkheid meer achter kunnen stellen.

Dergelijke mensen zou ik voor willen houden: wat je aan verhalen omtrent jezelf vertelt is vaak een poging om jezelf te overdoen, meer dan ook dit anderen te doen. En denk niet dat je iets bijzonders bent hierdoor, want dit zie ik overal.

Dat zie ik ook bij een mens die staat te brallen dat hij het ocht zal halen, dat hij het ondanks alles zal maken. Ik tref het steeds weer aan bij mensen die beweren dat zij de wereld wel eens even zullen gaan verbeteren, bij mensen die hun eigen grenzen proberen te overschreeuwen omdat zij misschien wel te bang zijn om te kijken wat zij werkelijk zijn.

Niet dat ik dit alles zo erg vind. Perslot van rekening hebben kinderen ook allerhande van die eigenaardigheden. Men zegt wel eens dat kinderen meestal toch wel lief zijn. Maar heeft u hen wel eens onder elkaar bezig gezien? God wat een krengen zijn het dan. Hoe wreed zijn zij niet, hoe hard zijn zij niet tegen elkaar. En aan de andere kant, hoe teder, vriendelijk begrijpend zijn zij een ogenblik later soms niet.

Zij reageren, zo zegt men, instinctief. Nu, zij zijn ook mensen en ik denk dat alle mensen die wel een beetje hebben. En ik ben deel van de mensheid, heb die zelfde fasen gekend. Waarom zou ik dan boos zijn wanneer mensen eens wat wreed, onbehoorlijk of iets dergelijks zijn.

Zo is nu eenmaal de aard van de mens, dit is deel van zijn wezen en ergens ook van mij. Zolang ik nu maar weet wat ik ben, zelf weet hoe ik ben en wat ik kan, zal een ander mijn vrede niet meer kunnen verstoren. Die kan mij niet meer dwingen, niet meer overhalen om tegen mijzelf in te gaan of meer te beloven dan ik kan geven.

Dat is naar ik meen de werkelijke basis van die innerlijke vrede. Toch vraag ik mij vaak af, waarom er zo weinig vrede bestaat op aarde. En dan kom ik toch wel met enige kritiek op modes van vandaag.

De mensen wordt steeds maar voorgehouden dat zij allen gelijk zijn. Als je alleen maar naar de neuzen kijkt zie je het verschil al. De mensen wordt ook steeds voorgehouden dat zij allen gelijkwaardig zijn. Dat zijn zij innerlijk misschien, maar naar buitentoe is er een heel groot verschil tussen de een en de ander.

Besef wat je zegt. Wanneer je beweert dat alle mensen gelijk en gelijkwaardig zijn zeg je in feite ook, dat een knoeier even goed is als een vakman. En dat is kolder. Dat kun je eenvoudig niet waar maken. Maar die mensen geloven dat op de duur.

Zij menen dat zij hierdoor allen recht hebben op een bepaalde stijl en wijze van leven. Zij weten niet beter en vechten voor hetgeen zij hun recht achten zonder het ooit waar te kunnen maken of ooit van hetgeen heb gegeven wordt werkelijk volledig gebruik te kunnen maken. Maar daarmee hebben zij de werkelijke vrede, de werkelijke beleving vanuit zich naar buiten verplaatst, op de giro, bij de amro bank, bij de bank die met u meedenkt misschien.

Maar wanneer je ziet hoe die bank meedenkt denk je bij hjezelf ook: degenen die denken dat de bank niet eerst aan zichzelf denkt maar met hen mee denkt denken toch wel heel verkeerd.

Of men denkt geheel niet, want er zijn heel wat mensen die er al vrede mee schijnen te nemen dat een ander voor hen mee denkt. En dan lopen de zaken nog erger in het honderd, wordt de onvrede nog groter.

Weet ik in mijzelf wat ik ben en kan, dan kan ik toch mijn eigen wegen kiezen, kan ik mijn gang gaan? Dan zal ik het ene ogenblik misschien door de modder moeten gaan, goed. Maar ik kan het aan en wanneer ik daardoor iets waar kan maken wat in mijzelf leeft zal die

modder mij nooit besmetten. Dan kom ik er nog schoner uit als ik er in ben gegaan.

Maar wanneer ik voortdurend bezig blijf met illusies, wanneer ik bij wijze van spreken altijd weer probeer voor een gepleisterd graf te spelen, van binnen vol bederf maar uiterlijk smetteloos, dan is iedereen die maar in mijn buurt komt en mijn uiterlijke beeld zou kunnen bekladden mijn vijand.

Niet omdat die ander werkelijk een vijand is, maar omdat ik bang ben in mijn eigen knekelhuis te gaan kijken. en toch zou ik dat dan moeten doen. Mogelijk zitten er tussen alle bederf ook nog wel een paar goede dingen in, nietwaar?

Tja, de vrede op aarde wordt altijd weer bedreigd door de wijze waarop mensen denken en redeneren. Wanneer je zegt "ik werk" is dat voor mij aardig. Wanneer u echter zegt: Ik werk alleen voor het geld, zo vraag ik terug: Waarom werk je dan? Geld alleen is geen reden om te werken. Werken moet ook nog iets betekenen waarin je jezelf vindt.

Of dat dan een sociale factor is een voldoening over hetgeen je tot stand brengt of iets anders doet dan minder terzake: werk moet op zich voor jou betekenis hebben.

Kortom: een bewust mens werkt om hetgeen zijn werk voor hem betekent, niet alleen maar om hetgeen het hem oplevert. En als je jezelf dan zover laat brengen dat je steeds meer gaat kijken naar hetgeen werk je oplevert en steeds minder aandacht hebt voor hetgeen het betekent voor je, voor je doet, dan ben je een dwaas. Dan zit je voortdurend in conflicten en is het heel duidelijk waarom je anderen steeds weer probeer te ringeloren, altijd weer moet laten zien dat jij vooral de sterkste of de grootste bent.

Overigens een vreemd feit: de mensen die met het meeste succes er naar hebben gestreefd de wereld vooral duidelijk temaken dat zij de groots^{te} waren waren voornamelijk in gestalte kleine rotventjes.

Eerlijk. Kijk maar naar Napoleon. Of naar Alexander, die ook niet bepaald groot was en er meestal nog verwijfd uitzag ook. Of naar Adolf. Die was ook niet zo groot. De meeste mensen bemerkten daar overigens niet veel van, want hij had zelfs in zijn auto een zeepkist in laten bouwen en als hij zich wilde laten zien ofspreken ging hij onmiddellijk op zijn zeepkist staan. En al die helden hebben zich uiteindelijk door hun eigen behoefte aan grootheid laten kisten ook. Maar daarover hebben wij het nu niet.

Ik vraag mij dus gewoon af wat de mensen de wereld moeten bewijzen. Dat zij anders zijn dan zij weten te zijn misschien? Wanneer je werkelijk vrede wenst moet je allereerst beginnen te aanvaarden dat je bent zoals je bent.

Ook dan ken je het innerlijke heelal nog niet geheel. Het ene ogenblik zie je de sterren en zie je planeten en manen, een volgend ogenblik zit je opeens in een woestijn en vraag je je af hoe je daar ooit uit zult komen. Of je doolt door een labyrint van kloven en krochten en vraagt je steeds weer af: Mijn god, waar kom ik nu weer terecht.

Want dat zit er allemaal in. Je bent de totale kosmos in jezelf. Dus draag je in je hemel en hel, alle sferen die maar denkbaar zijn, de oertijd en het einde van alle tijd. Je bent jezelf alles.

En soms, ja, wanneer je een deel van jezelf beleeft, valt het een keer tegen. Zeg dan maar tot jezelf: ik ben ook dit toch zelf? Hoe kan ik iets haten of vrezen wat ik zelf ben?

Een mens die zichzelf haat of vreest is een dwaas, een dwaas die zijn illusies hoger stelt dan zijn werkelijke bestaan. Maar ook zo iemand kan alleen op de duur zijn illusies verliezen. Zijn bestaan gelukkig niet.

Maar wanneer je werkelijk jezelf terug hebt gevonden is er weinig reden meer om in je wereld nog te vechten. Zeker, je zult soms een ander willen helpen en dat kan vaak alleen wanneer je een beetje hardhanding optreedt. Maar moet dat nu meteen met slagtuigen of zelfs met atoombommen? Of met raketten met afstandbediening, kortom middels een moorden op afstand om schone handen te houden?

Ik denk niet, dat die extreme benaderingen enige zin hebben. Wanneer je respect hebt voor jezelf moet je ook respect hebben voor de innerlijke wereld van een ander.

Zeker zonder strijd kan niemand leven op aarde. Maar wanneer je ondanks alles steeds weer kunt zeggen: innerlijk ben ik rustig, innerlijk ben ik blij dat ik besta heeft het weinig zin meer onnodig je te laten gelden of ruzie te maken met een ander.

Je zult dan eerder medelijden hebben met een ander, juist omdat hij zo agressief is en zo duidelijk maakt dat hij geen vrede in zich kan vinden.

O, zeker, je zult je verdedigen wanneer het niet anders kan, aarndan niet om die ander te veranderen of omdat ik die ander haat, maar alleen om voor mijzelf de mogelijkheid te beschermen zo te zijn, te denken, te leven, als ik innerlijk weet te zijn.

Maar zelfs dan blijft voor de ander een soort gevoel van meewarigheid bestaan. Omdat je beseft, dat die ander eenvoudig niet anders kan.

Ik denk dat daarin het begin van vrede is gelegen. Wanneer je vrede hebt is het niet zo moeilijk om ondanks alle strijd die in elk stoffelijk bestaan zal blijven heersen een zekere mate van aarvaardig te vinden t.a.v. alle anderen.

Dan is je band met de wereld er niet meer een " ik moet mijzelf bewijzen", maar wanneer een ander nog steeds probeert zichzelf aan zichzelf te bewijzen denk je: laat hem/haar zijn gang maar gaan. Wat geeft het, een mensenleven is toch maar kort en de werkelijkheid is oneindig.

En wanneer iemand dwaasheden uithaalt zul je bereid zijn zo iemand te helpen wanneer dit gewenst wordt. Maar je weet dat ook deze mens de werkelijkheid niet waarlijk kan vervalsen, want deze leeft in hem zo als in jou.

Ik denk dat je dan vrede kent. Toch schijnt het mij kentekenend van deze periode dat er zo weinig mensen leven die deze vrede werkelijk weten te vinden. Iedereen vindt voortdurend wel weer redenen om boos te worden, zich op te winden, anderen te veroordelen, te verwerpen e.d.

Ik denk dat dit vooral komt omdat de mensheid op de grens staat van een tijd waarin men wel naar binnen zal moeten kijken omdat het bijna niet anders meer kan.

Je kunt in deze tijd steeds minder leven met de uiterlijke illusies. Wanneer je tenminste niet in je iets hebt gevonden dat er een soort geraamte voor kan vormen. Want je kunt van zachte klei de beste beelden vormen, maar je moet er wel allereerst een geraamte in zetten waaromheen je dan de vormen kunt boetsen.

Zo is het met je leven ook. Om je leven een goede en blijvende vorm te kunnen geven moet eerst die stalen werkelijkheid van het innerlijke ik de basis vormen. Zonder dit is er geen blijvende samenhang. En je kunt een dergelijke samenhang zeker niet krijgen door dan maar de gehele wereld in elkaar te slaan.

Nu ja, ik ben aan het filosoferen geslagen en indien het u ergert dan hoor ik het wel. Maar ik denk toch wel eens: mensen stel je nu eens voor dat je voor een keuze zou staan.

Hoe zoudt U reageren? Ik geef een paar voorbeelden: Je zit in een concentratiekamp. Sterven kun je wanneer je maar wilt. Toch blijft het leven, hoe ellendig ook, kostbaar. Het is of je huidige bestaan kostbaarder wordt naarmate het meer in gevaar komt.

Stel u dan voor dat het sprookje waar zou zijn. Een sprookje dus als Hans en Grietje, Doornroosje, Sneeuwitje, ware democratie en dergelijke verhalen.

Stel je voor dat je in de hel zoudt zijn en de keuze zoudt hebben: jezelf volledig uitblussen, nooit bestaan hebben, dan wel verder gaan in die wereld.

Denkt u niet dat je bestaan, je leven, voor jou zo kostbaar zou zijn dat je ook dan, ondanks alles, door zoudt willen gaan? Als dit waar zou zijn is en blijft het enige waarmee wij ook hier te maken hebben de kern van ons leven.

Dan ben ik God niet in de eerste plaats dankbaar voor alles wat hij mij in mijn leven geeft, maar in de eerste plaats voor het feit dat ik mag leven. Dan ben ik ook niet allereerst bezig een relatie te scheppen met God op basis van zijn wetten, zijn gebonden en mijn kans op uitverkiezing of zo iets. Dan erken ik alleen maar:

Ergens ben ik vandaan gekomen. Die bron, dat is mijn god. En uit die god leef ik. Ik heb die god lief omdat ik mijn leven liefheb. Meer dan iets anders.

Is dit dwaas? Misschien wel. Maar toch zou ik u de vreugde van het leven willen prediken, zo vreemd het ook moge klinken. Want ik denk dat je, wanneer je geen vreugde meer kunt putten uit het bestaan, wanneer je niet ergens iets kunt plukken wat toch de moeite waard is om voor door te gaan - vooral iets in jezelf - geen kans hebt op het vinden van vrede.

U denkt dat die innerlijke vrede een overwinning is, een voortdurende zelfoverwinning? Ik ook. Wij zijn vooral onze eigen vijand: Wij zijn voortdurend bezig de werkelijkheid die wij zijn op de een of andere wijze te bemantelen, toe te dekken. Men zegt dan wel dat dit voornamelijk met de mantel der liefde zal gebeuren, maar dat betwijfel ik.

Waarom zouden wij er niet vooruit komen wie en wat wij zijn, diep in onszelf? Waarom zouden wij niet aanvaarden wie en wat wij weten wezenlijk te zijn? Ik meen dat wij dit allereerst zullen moeten doen omdat werkelijke vrede op aarde alleen voort kan komen uit deze innerlijke zelferkenning van de mens.

O, je hoort hierover ook wel andere heel mooie verhalen. Zo stelde iemand kort geleden: wanneer alle mensen eerst maar eens telepathen zouden zijn, zou het een mooie wereld zijn. Ja hoor. Je kunt dan niet eens meer denken" wat ziet die er gek uit" of je hebt al een dreun te pakken...

Het gaat er niet om dat wij onze denkbeelden met anderen volledig delen, het gaat er om dat wij onszelf leren aanvaarden. Wanneer die zelfaanvaarding, die zelferkenning er eenmaal zijn is al het andere mogelijk.

Daarom heb ik die vrede deze maal als onderwerp genomen: Ik vindt het zo belangrijk dat de mensen eindelijk eens gaan begrijpen aan werkelijke vrede vandaan moet komen.

" Heer geef ons vrede!!! Jaja, maar hoe kan God u vrede geven wanneer je die voor jezelf niet eens wilt aanvaarden? " Heer laat toch eindelijk het geweld ophouden — jaja. Maar wanneer je uiteindelijk de oorzaak van al dat geweld in jezelf draagt steek je na alle wonderen de wereld daarmee toch weer aan?

Eerst vrede vinden in jezelf. Dan pas kun je verwachten dat de wereld beter wordt.

En u leeft nu in een tijd waarin de mens steeds weer gekonfronteerd wordt met zijn innerlijk, met zijn innerlijke werkelijkheden, of hij dit nu wil of niet. U leeft in een periode waarin alle projectie naar buiten toe, al dat materialisme, zo dor is geworden dat de sahel er een vruchtbare vallei bij is in vergelijk.

Er is een tijd aangebroken dat je eindelijk terug moet naar binnen, dat je de zin van je leven weer in jezelf dicht te gaan vinden omdat deze buiten jezelf eenvoudig nergens meer te vinden is.

Dit is een tijd waarin de mens weer moet gaan leren te leven met zichzelf, zichzelf hoe dan ook waar moet leren maken en niet k an volstaan met anderen toe te roepen dat zij hem maar alles moeten geven wat hij belangrijk vindt.

Wij leven nu zodra wij mens zijn in een wereld waarin geen sacramentale handelingen meer de plaats in kunnen nemen van een innerlijk leven, voelen, denken. Het is een tijd waarin gebedsformules langzaam maar zeker hun zin en betekenis schijnen te verliezen tot het geheel een soort rituele gebedsmolen wordt waarin het hum mane padmi hum hun bij elke beroering wel een duizend malen rond wordt geslingerd door de handen van de bijgelovigen zonder dat het werkelijk ook maar iets uit kan halen.

Wij moeten het in onszelf vinden. Een ervaring van innerlijke harmonie, één ervaring van hogere machten, één erkenning van onze eigen werkelijkheid brengt ons dan nog veel eerder en dichter bij de vrede, bij geluk, bij bewustwording dan alle andere rituelen.

Nu ja, welke mens van vandaag beseft dit geheel? Zij willen alleen maar een mooie verpakking hebben rond het leven, als het even kan van zilver met gouden banden en een roosje er op. En wat er in dat pakket zit vraagt men zich maar liever niet af.

Maar dit is de tijd waarin die verpakking steeds groezeliger wordt, waarin het goudband opeens gekleurd papier blijkt te zijn dat zich op dreigt te lossen onder inwerking van de vochtige lucht. Dan moet je eindelijk wel naar de inhoud kijken.

Probeer niet de dagen van weleer te herleven, wat jijzelf bent veranderd en zo kun je het verleden niet meer reconstrueren. Je kunt niet meer de oude glanzes en verpakkingen terug brengen, ook niet door middel van een geloof, een sociaal streven. Zo min als door idealen vaneen wereld die goed aangepakt dient te worden en dan wel zus of zo zal worden.

Dat alles gaat niet meer. In deze tijd kan dit niet meer want er is sprake van een wisseling van invloeden. Als mens wordt je daardoor wel genoopt eindelijk eens naar binnen te kijken, ook al ben je ekerzin het begin niet al te blij met alles wat je daar aantreft.

Wanneer je in deze moderne wereld niet beseft dat je de vrede in jezelf kunt vinden zo vrees ik dat je wanhopig wordt. Maar u bent een mens en behoort tot een bepaalde ontwikkeling die door vele werelden en alle tijd voortgaat. Het maakt niets uit of je nu tijdelijk geest bent of mens in een stoffelijk lichaam.

Je hebt in jezelf die onbegrijpelijke en ook onmetelijke drang om te bestaan ongeacht de condities, de omstandigheden. Alleen in een ogenblik van verwarring probeert men soms het leven voor zijn tijd te beëindigen en dit bereurt men dan al voor de daad volledig volvoerd is, al kan men de gevolgen dan ook niet meer tegenhouden.

Het is het leven zelf waarin wij de vrede moeten vinden, de vreugde van het bestaan ondanks alles, de reugde van de offers die wij hebben gebracht, de voldoeningen die wij hebben gekend ook misschien, maar toch vooral datgene wat in ons leeft, dat enige kosmische denken en zijn dat schijnbaar onsterfelijk en onbegrensd in ons leeft.

Zo wij hiermede, desnoods wat gedwongen, gekonfronteerd worden kunnen wij vrede vinden. Want de vrede ligt in de aanvaarding van hetgeen wij zijn, de erkenning van de kracht waaruit en waarin wij bestaan.

De vrede is niet meer of minder dan een onszelf zijn in de vorm die voor ons bedoeld is, die deel van ons werkelijke, ons ware wezen is en vandaaruit kunnen wij dan alle tijdelijke verschijnselen verwerken.

Dan kunnen wij leven zonder te haten, liefhebben zonder te binden, dan kunnen wij blij zijn zelf in een stortvloed van lijden en leed. Dan zijn wij niet onverschillig geworden, maar wel meer onaantastbaar.

De komende tijden zullen die vrede en het zoeken daarnaar als een noodzaak brengen. Ik meen dan niemand op de duur zal kunnen ontkomen op aarde aan een vlucht naar binentoe, gevolgd door een konfrontatie met de werkelijkheid in je.

Daarom geloof ik, dat er vrede zal zijn op aarde. Niet dus omdat mensen vredesverdragen ondertekenen, niet omdat er machtsevenwichten bestaan, maar doorgewoond omdat de mensen zo zeker zijn geworden van zichzelf, zo zeer aanvaard hebben wat er in hen leeft en bestaat en door hen beperkt kan worden geuit, dat zij eenvoudig de behoefte niet meer zullen voelen hun waardigheid en vaardigheid aan anderen te bewijzen.

Mensen zullen dan ook niet meer zo bang zijn dat anderen hen misschien zouden kunnen schaden. De eeuwige onaantastbare in ons is de bron van onze vrede. Die vrede moeten wij zoeken, ook al betekent dit vaak lang reizen in ons zelf en afstand doen van vele dierbare dromen.

Dat is alles wat ik vandaag wilde zeggen. Indien u komentaar hebt bent u welkom.

x Ik denk hier in deze inkarnatie aan karneval waarbij wij zien dat mensen die een pakje aantrekken zich opeens gaan uiten zoals zij werkelijk zijn. Ik zie daarbij de vreugde, de blijdschap de vrede onderling.

- Uit uw uitspraken kan ik wel opmaken dat u geen fervent karnevalsvoerder bent. Want achter de maskers van karneval vandaan manifesteert zich een zeer de agressiviteit. Er is heus ook dan geweld en heel wat hatelijkheden worden eindelijk, nu men toch anoniem denkt te zijn, gespuid.

Maar in één ding hebt u gelijk: Wanneer een mens meent dat hij niet herkend zal worden zo durft hij wel een beetje meer te doen en te zeggen wat hij werkelijk denkt.

Maar dan valt alles toch nog wel mee, noorderlingen. U verwacht een feest vol ongebreidelde carnale lusten - om het deftig uit te drukken. En lusten doen zij hem wel, maar zo carnaal als u denkt wordt het heus ook weer niet.

In zoverre hebt u gelijk, dat vele mensen zo verliefd zijn op een beeld dat zij zich van zichzelf hebben gemaakt dat zij zichzelf liever zouden verminken dan toe te geven dat zij niet zijn wat zij voorgeven te zijn.

Dan spreekt u nadrukkelijk over "deze inkarnatie". Ach mensen, wanneer je een boek hebt met zeshonderd bladzijden, wie maakt zich dan nog werkelijk druk om die drie regels? Vanuit uw standpunt is uw benadering wel begrijpelijk, maar ik zou het zo zeggen:

Of het nu in deze inkarnatie is of een andere, deze wereld of een andere, ergens moet je leren beseffen wat je bent. En weten wat je bent betekent heus meer dan alleen maar eens even de remmen losgooien

Dat is vooral ook beseffen wat door en voor jezelf betekenis heeft. Ik geloof niet, dat karneval vrede brengt. Het brengt in tegendeel norme uitgaven, een enorme kater en het passende gezicht voor assewoensdag. Maar de vrede in onszelf is juist datgene waarvan je geen kater kunt krijgen omdat het in genedele een overbelasting betekent, geen tijdelijke ontvluchting ook aan een soort gevangen zijn, maar ons wel tot een besef brengt van de grenzen waarbinnen wij leven.

Dan kennen wij eindelijk het land dat wij vormen in de wereld die kosmos heet. Voldoende?

x Hoe lang zal het duren voor de meerheid van de mensen die innerlijke vrede (onverstaanbaar)

- Wie zal dit zeggen. Dan kunt u even gemakkelijk een leraar van een school vragen, wanneer eindelijk het merendeel of desnoods alle leerlingen van de school gegraduateerd zullen zijn.

Waarbij u dan vergeet dat er op die school steeds nieuwe leerlingen komen en dat degenen die afgestudeerd raken van de school verdwijnen.

Uw vraag lijkt mij dus er lastig om meer concreet te beantwoorden. Ik denk echter wel - wat een andere kwestie is - dat wij zelfs al binnen 50 jaren een zeer grote toename zullen zien van mensen die zich zozeer bewust zijn van hun eigen werkelijk en innerlijk wezen dat zij daardoor altans zeer veel van hun agressie tegenover de buitenwereld zullen verliezen.

x Zal dit van invloed zijn op die wereldpolitieke problemen waar wij mee zitten?

- Wereldpolitiek is niets anders dan het masker van de onzekerheid, getekend tot symbool van macht en gebruikt om de werkelijkheid te verhullen.

En macht? Of je dit politiek noemt of anders, de een of andere machtsstructuur zal er wel altijd blijven bestaan onder de mensen op aarde. Politiek of geloof, ideaal systeem of gelijkwaardigheid, socialisme of iets anders maakt weinig verschil uit.

Zolang de mensen nog mensen van heden zijn kan de politiek en de regering niet beter of slechter zijn dan de leiding van een kerk en de leer daarvan.

Maar wanneer steeds meer mensen de innerlijke werkelijkheid virdan vallen theorien en systemen steeds meer weg, ook in de politiek. Er zullen ook dan nog mensen zijn die heel awat te bedisselen hebben. Maar zij kunnen dit dan alleen nog doen in zoverre men hen laat bedisselen en alleen zover als men hen wil laten gaan en niet verder. De macht vandergelijke mensen valt grotendeels weg, ook al blijft de verantwoordelijkheid van een dergelijk werken nog bestaan. En om die dan onder die omstandigheden nog te willen en kunnen dragen moet je naar ik meen dan innerlijk toch wel erg sterk en redelijk bewust zijn.

Er zal dus altijd wel iets blijven bestaan dat je politiek kunt noemen. Dat was er uiteindelijk ook al bij de eerste stammen die uit drie of vier families bestonden en rondtrokken om te jagen.

Want dan waren er toch 3 hoofdvrouwen in de stam en er was er altijd wel een bij die zo een ka was dat zij een ieder de baas was. Want u weet het mogelijk niet, maar deze menselijke beschaving en samenleving is begonnen met een matriarchaat en niet met een patriarchaat.

Iemand zit nu te lachen. Het is toch echt zo. Dat kwam omdat men in die tijd, waarin men waarschijnlijk minder wist omtrent bepaalde lichamelijke processen, de vrouw zag als de geheiligde die mensen kon voortbrengen.

Zij was de voortbrengster van het ras. Dit betekende dat de man haar moest verdedigen. Maar het betekende ook dat zij haar man van alles naar het hoofd kon gooien zonder dat hij veel terug durfde doen.

De symbolische onderwerping van de vrouw werd in die dagen gevolgd door de slavernij van de man. En zo gebeurt het vaak ook nu nog. Wat gemeen is, maar niet onjuist.

Men zegt dat de mens gemaakt wordt door zijn omgeving.

Het is zo dat de mens zich steeds probeert te bewegen in die omgeving die het meest nuttig en flatteus is voor zijn eigen persoon. Zeker, de gemeenschap bepaalt uiterlijkheden.

Het is net als bij kleuren licht; een ieder weet wel dat je er in rood licht heel anders uitziet dan bij b.v. groen licht. Het rode licht roept herinneringen op aan huiselijke gastvrijheid zoals die ook vaak tegen betaling wordt geboden, terwijl het licht van kwikdampampen eerder doet denken aan zombies.

Maar je bent en je blijft jezelf. Je wordt niet zonder meer en waarlijk gekonditioneerd door de maatschappij. Dat zijn alleen maar de uiterlijkheden, die daardoor bepaald worden.

Zolang je onzeker bent in jezelf zul je je naar buitentoe proberen aan te passen. Je gebruikt dan alles wat de mensen om je heen beschouwen als of propageren als "inn" zijnde.

Kijk eens rond u en zie, hoeveel o en x-benen op het ogenblik rondlopen in driekwart broeken. Je vraagt je af hoe die meiden zich zo gek hebben laten maken. In de praktijk doen zij mee aan de mode omdat zij niet voldoende innerlijk zeker zijn om zich te kleden op een wijze die voor hen zelf geheel aanvaardbaar is. Dus trekken zij alles aan wat modern heet om te laten zien hoe hip, modern zij zijn en hoezeer zij meetellen.

Dit is wel degelijk een door de maatschappij geschapen invloed, maar die verandert nog niet het werkelijke karakter, het eigen wezen van degenen die zich zo laten brengen tot uiterlijkheden die hen in feite niet passen.

De mensen veranderen dan ook vaak sneller dan je denkt. Neem provo eens. Men wilde de gehele wereld verwerpen en veranderen. Maar waar zitten de grote mannen van provo nu? De een speelt landdrost in de een of andere polder, een ander is bankdirecteur, een derde is een nogal veel schandalen opzoekende reporter geworden. Wat overblijft is een klein aantal kunstenaars en dichters die de werkelijkheid deels verruild hebben voor hun dromen of hun zoeken.

En de redt? de provo's van eens zijn de kern van de bourgeoisie van vandaag. Want ook zij wilden beantwoorden aan de wereld. Zo loopt het met al dergelijke bewegingen steeds weer af. Maar wanneer je jezelf bent en aanvaardt heb je de behoefte niet meer om erkenning te vinden en aan de wereld te beantwoorden.

Dan wil je allereerst aan jezelf beantwoorden, jezelf waar maken en uiten. Daarnaast zul je je dan ook wel aanpassen, maar niet bepaald volledig. Ik trek daaruit de konklusie, dat de konditionerende werking van de maatschappij niet bepaald zo sterk is als de wetenschap gaarne stelt.

Wie mij niet gelooft moet maar eens nagaan welke invloed rond 40 jaren konditionering heeft gehad in rood China. Hier zie je dat ondanks een lange tijd van deskundig doorgevoerde "konditionering" het werkelijke gedrag van de mensen vooral bepaald is en blijft door de wenselijkheden van de dag. Onderling doet het gedrag nog sterk denken aan dat van de lagere standen tijdens de Hung dynastie.

Dit ziende zult u moeten toegeven, dat het de mens zelf is

die innerlijk zal moeten veranderen om een werkelijk andere mensheid te verkrijgen.

Zeker, uiterlijkheden en termen kun je nogal gemakkelijk veranderen, zelfs verwachtingspatronen kun je sterk beïnvloeden. Maar dat staat tot de werkelijke mens als het broekje dat ik zo even noemde: het kan wel uiterlijkheid veranderen, maar doet niets af of toe aan een te magere, te ruime uitvoering en verbergt niet werkelijk de x en o uitvoering van het landingsgestel.

Maar nu ga ik toch werkelijk dit eerste deel van de avond beëindigen. Ik ben werkelijk lang aan het woord geweest, wat ik erg prettig heb gevonden. U hebt het alles lijdzaam en soms zelfs grinnikend ondergaan, dus zo erg is het ook weer niet geweest.

Mag ik echter al eer ik afscheid neem nogmaals het belangrijkste punt van mijn betoog herhalen? De werkelijke vrede kun je alleen in jezelf vinden en wel door te aanvaarden wat je innerlijk beseft te zijn zonder jezelf te be- of veroordelen. Eerst wanneer je innerlijk besef en rust bereikt hebt kun je ook iets van vrede naar buiten gaan brengen. En dat is toch heus de moeite waard, al is het maar om het eens te proberen wanneer u daarvoor tijd kunt vinden.

Goeden avond.

(allen vragen bekort, wel geredigeerd)

—0—0—0—0—0—0—0—0—0—0—

Goeden avond.

Het weede gedeelte dient normalerwijze uit esoterische beschouwingen te bestaan. Daar echter de eerste spreker als de hele tijd voornamelijk esoterisch heeft gemeierd valt het je rauw wanneer je daaraan dan nogmaals dient te beginnen.

Ik dacht dan ook: waarom niet eens een pendant oprichten voor dit eerste onderwerp en eens iets zeggen over

s t r i j d

Uiteindelijk is strijd iets wat de meeste mensen beter kennen dan vrede, dus een grotere controleerbaarheid van mijn stellingen is al meteen aanwezig.

En wie eerlijk kan zijn geeft onmiddellijk toe, dat de meeste strijd al begint wanneer het gaat om het binnenhalen van de grootste portie. Dit is een traditie, een algemeen voorkomend verschijnsel bovendien. In elke familie zie je dat wel: men is voor eerlijk dsamen delen, maar wel ik een beetje meer dan jij. De kinderen doen daaraan al flink mee voor zij overgaan tot de tweede fase: de strijd om het meisje, compleet met gevechten om uit te maken welke jongen de tas van welk meisje naar huis mag brengen e.d. Vergeef mij, zo ridderlijk is het geloof ik niet meer. Wanneer ik het goed heb gaat het er nu meer om welk meisje de tas voor jou naar huis mag brengen.

Dan komt detijd van verlovingsen en verhoudingsen en wanneer er voldoende wederkerig gepronkt is volgt het huwelijk of iets dergelijks waarin dan de strijd om het gelijk en de macht uitbreekt.

Mijn voorganger heeft zo hier en daar wat citaten gestrooid, dus waarom ik dan niet. "Het huwelijk berust op de strijd tussen de sexen, uitgevochten door twee personen die hun waenstilstand voornamelijk in bed plegen te sluiten!"

Vaak is dit inderdaad wel waar. Dan strijd men dus om een positie binnen een zeer kleine gemeenschap. En wat de buitenwereld betreft strijdt men in die zelfde tijd vaak zeer fel om iets te "betekenen". En voor je het weet begint ook de strijd tegen de veroudering. dit laatste al dan niet met gebruik van kunstmiddelen. Ik heb mij laten vertellen dat bij u nu pruiken in zijn en valse gebitten bijna onmisbaar.

Ofschoon nu de levensstrijd al voor het grootste deel gestreden is volgt op de strijd tegen het ouderworden nog de strijd tegen de ouderdom, want je voelt je jonger dan je lichaam nog wil toegeven dat je bent. En heb je je daarmee uiteindelijk dan afgevonden dan komt onvermijdelijk de laatste fase waarin je ondanks alles probeert de dood nog een tijdje op een afstand te houden.

En alleen hiermede heb ik naar ik meen al aangetoond dat het leven een en al strijd is. Zeker, er zijn wel mensen die beweren dat zij alleen voor de vrede leven en het beste bedoelen.

Neem als voorbeeld even de paus. De man is naar engeland geweest en nu naar argentinie. Om vrede te stichten, zoals hijzelf meent. Wat hij nog meer sticht weet hijzelf ook niet, maar niet alle gevolgen van zijn optreden zullen even stichtelijk zijn, daar kun je wel donder op zeggen. Hij wilde staatslieden stichten en tot bezinning brengen, maar het ware beter geweest wanneer hij bepaalde van deze machtbezeten typen in een gesticht had gebracht.

Ach, men meent het vaak heel goed. Maar met al dat spreken over vrede, vrede, vrede, vrede bedoelt men in feite steeds weer: onderwerp je aan mij. Op zijn wijze doet de paus precies hetzelfde als degenen die de oorlog begonnen zijn en voortdurend verklaren dat zij zeker zo snel mogelijk vrede wensen- zij moeten alleen eisen dat de andere partijen erkennen dat zij gelijk hebben.

Als je het leven beziet komt er gewoonweg geen einde aan de strijd. neem de dagelijkse strijd tussen vele automobilisten en de verkeerslichten. die verhoogt de bloeddruk en bezorgt de mensen steeds weer vele spannende momenten.

Men komt aanrijden en opeens begint dat rotting oranje te glimmen. Je zet hem op, want voor je rood ziet wil je er voorbij zijn. Dat gelukt natuurlijk niet, maar dan doe je maar of je het rood net niet gezien hebt. En als een agent er iets van zegt beweert men: ik zag het te laat en kon niet meer veilig stoppen.

Ja, mensen zijn kennelijk verliefd op de strijd, al is het maar omdat zij zich willen laten gelden. Ik wilde dat het mij mogelijk was hen een geestelijk laxermiddel te geven. Dan zouden zij eindelijk eens al die rommel kwijt kunnen raken die zij nu als een bewijs voor eigen belangrijkheid in zichzelf oppotten.

Overall is strijd. Maar waarom zouden wij eigenlijk strijden? Waarschijnlijk strijden de meeste mensen vooral omdat het zonder strijd zo moeilijk is jezelf te "profilieren". Een mooi woord, dat profileren. Maar mij doet het altijd weer denken aan een uitholling overdwars.

Nu ja, ik ben er van overtuigd dat het voor heel veel mensen heel erg belangrijk is, dat zij zichzelf aanvaard weten door anderen en daarvoor vechten zij, ook al betekent dit dat wanneer je er in slaagt je waarschijnlijk het leven van een ander tot puin maakt en bij een niet slagen je zelf innerlijk in puin ligt.

Maar ja, wanneer er veel puin is komen er altijd wel weer z.g. puinruimers opdagen. Die verdienen er dan goed aan en bovendien meent men dat dit goed is voor de werkgelegenheid.

Men zoekt eenvoudig vaak naar aanleidingen om te strijden. En zolang men dit blijft doen zal er onder de mensen ook strijd zijn. Niet omdat de strijd niet te vermijden zou zijn, maar omdat mensen nu eenmaal graag een grens trekken tussen wat van ons is, onze status verlangt en de rest.

Dat kende men vroeger zichtbaar ook in Engeland. Wanneer je dit land binnen kwam trof je bij de douane twee poortjes aan. Boven het ene stond met grote letters: British. En boven het andere met wat kleinere letters: Others. Zoiets van: kwaliteit ja en de rest.

Ik denk dat dit soort denken - men noemt het wel eens insulair denken - ook de mensen op het kontinent in grote mate eigen is. Ik vraag mij b.v. wel eens af wat nu het verschil is tussen een Nederlander en een Belg. Het enige wat ik kan vinden is de soort moppen die men over elkander vertelt. Maar voor de rest is er geen groot verschil.

Wanneer je zoekt naar het wezenlijke verschil tussen een Italiaan en een Noor kom je tot de konklusie dat dit alleen maar kan liggen in het feit dat de een zijn handen beter gebruikt om zich uit te drukken en dat de ander beter uit de voeten kan. Voor de rest zijn het gewoon mensen.

Maar ja, men wil iets bijzonders zijn en dus stelt men dat men zijn eigen vorm van grootheid bezit. Citoyennes', citoiens, pour la Gloire, vive la France. Zo sprak men in de tijd van de Gaulle. Nu heeft men een regering die ijverig probeert de kool en de geit te sparen.

En toch, wanneer je je afvraagt wat nu een Fransman tot 'n Fransman maakt - zijn taal buiten beschouwing latende - zo kom je tot de konklusie dat dit vooral het gevoel is dat een Fransman toch iets meer is dan een ander. Kijk je verder dan zie je dat de Fransman een burger is, die soms droomt van heldendom en dit gemeen heeft met de Duitser die hij gemeenlijk als een soort oer-vijand blijft zien.

Trouwens, kijk naar de Nederlanders, want dat zijn ook al heel interessante mensen. Zij denken n.l. dat zij iets belangrijks zijn in deze wereld en geven de voorkeur aan alles wat uit het buitenland komt. Bovendien zijn zij de meest mislukte missionarissen die er als bemoeials ooit op de wereld geweest zijn. Want zij proberen iedereen te bekeren behalve zichzelf.

En zo zichzelf al bekeerd worden - wat zelden gebeurt - zo blijkt het steeds weer onmogelijk anderen tot hun nieuwe overtuiging te bekeren, al worden zij geeerd voor hun pogen. Dan krijg je typen á la Sicco Mansholt.

Nederland heeft natuurlijk zo hier en daar in de wereld zijn levende standbeelden opgericht. Kijk maar eens naar Luns. Dan zie je werkelijk nog een voorbeeld uit de oude riddertijd voortleven in de navo en onder Nederlandse vlag, maar niet al te opvallend.

Ik heb mij wel eens afgevraagd of een dergelijke man zichzelf nu beschouwt als een relik, een belangrijk mens of misschien als een uithangbord. Tja, ik weet het werkelijk niet, alle drie lijken mij even waarschijnlijk. Dus wil de ware Jozef nu opstaan?

Trouwens, wanneer ik al dat gerumoer en geschetter hoor dat bij politiek en bewapeningsvragen onmisbaar schijnt zo vraag ik mij altijd weer af: is dit nu zakelijk bedoeld of is het echt gemeend?

Trouwens, wat zoudt u zeggen van al die mensen die beweren dat zij vrijelijk over subsidies dienen te kunnen beschikken? Voor mij betekent dit dat zij zeggen: wij hebben onze liefhebberij en verdienen daaraan een leuk salaris, dus dienen jullie dit te betalen.

En wanneer dat dan niet door blijkt te gaan annoceert men de strijd.

Of men redeneert: mannen, het gaat slecht in Nederland. Daarom broeders, zullen wij de werkgelegenheid gaan verbeteren door voor het zelfde salaris een paar uren minder te gaan werken. En als de werkgevers niet begrijpen dat dit ons ernst is volgt er strijd, harde strijd.

Nu ja, de man die dit zegt vecht ook maar voor zijn eigen salaris. Wanneer alle vakbondsleden zeggen dat hij geen p... doet is hij weg en dus ook weg 80 mille per jaar. En dat gooi je toch zo maar niet weg. Verstandig is mogelijk anders, maar een beetje harde strijd kun je er dan toch best tegenaan gooien. De toeschouwer vraagt zich dan steeds weer af of deze strijd lust nu zakelijk of ideeel is.

En wanneer ik de tegenpartij dan hoor beweren dat er toch werkelijk door de staat iets meer voor het zakenleven moet worden gedaan zo vraag ik mij af waarom men dit eigenlijk eist. Gaat het nu om betere winstpercentages, de werkgelegenheid of waarom? Maar ook hiervoor wordt "gestreden." Vaak overigens met argumenten die bij nadere beschouwing niet bepaald deugen.

Het gevolg is dat ik, wanneer ik probeer te begrijpen waarvoor al die mensen nu eigenlijk strijden, zelf voortdurend in twee-strijd sta. Strijd werkt kennelijk ook in deze zin aanstekelijk.

Uiteindelijk zeg ik dan maar weer dat ik het niet begrijp maar dat ik er wel bewondering voor kan hebben. Ik heb b.v. groot respect voor Maggie Thatcher die zo innerlijk bewogen spreekt over het lijden van de soldaten en de mensen op de Flaklands en dan er aan toevoegt: maar wij moeten doorgaan. Want wij strijden voor de rechten van de mensen daar. Ook al beseft zij wel degelijk dat een deel van die mensen gevaar loopt afgeslacht te worden wanneer de Britten werkelijk tot de laatste aanval overgaan.

Maar laat mij daarover nu maar verder zwijgen. Waarom zouden wij ons zo druk maken over al die strijd waarop wij toch geen werkelijke invloed uit kunnen oefenen.

Weet u, wat strijd tegenwoordig is? Iemand die ruzie heeft met zijn vrouw, zijn gelijk niet kan krijgen en dan naar buiten gaat dertien biertjes drinkt en twee mensen in elkaar tremt om later op het politiebureau te vertellen dat dit psychisch onvermijdelijk, ja zelfs verantwoord was door zijn situatie en dat hij er spijt van heeft maar er verder ook niets aan kan doen. Want dit is de oorzaak van de meeste naar buiten kenbaar wordende strijd in deze tijd.

Dit geldt zowel tussen staten als tussen mensen. Onze vriend kan mooi praten over vrede. Maar de grote vraag is volgens mij of de mensen wel werkelijk vrede willen, ook wanneer hen dit offers gaat kosten. Kunnen de mensen een dergelijke vrede wel aan?

U moet de mensen van die landen die een groot deel van hun export mede danken aan het feit dat zij wapens fabriceren eens vragen wat zij er van zouden denken wanneer er overal vrede uit zou breken, gevolgd door een vergaande ontwapening.

Ik denk dat zij zouden uitroepen dat dit niet mag, niet kan want dat het slecht is voor de werkgelegenheid en het inkomen. Ik denk dat de meesten innerlijk zouden denken: er moet meer strijd komen, dan is er tenminste werk voor ons, kennen wij welvaart. En de bedrijven en staten maken dan wel zoveel winst dat het onderhoud van een paar oorlogsgraven meer of minder er ook niet meer ophaakt.

Dat zou ik niet moeten zeggen. Maar wanneer ik naar alle strijd op aarde kijk kom ik tot de konklusie dat 9/10e voortkomt uit eigen belang.

Zelfs in het huwelijk zie je vreemde dingen. Waarom zit zij tegen hem te klagen en te schelden. Toch voornamelijk opdat hij haar zal waarderen en op de juiste waarde zal leren schatten. Wat vaak verkeerd afloopt, maar dat verandert niets aan de beweegredenen.

En waarom doet hij zoveel vreemde dingen, is hij soms zo onuitstaanbaar en strijdlustig? Om waardering te krijgen en bovendien even te laten zien dat hij haar de baas is, nietwaar? Heel veel mensen zouden het samen werkelijk heel goed kunnen hebben, maar zij willen de eerste onder gelijken zijn en dus opvliegende acties, aflossen desnoods en steeds weer ellende afschouwen men elkaar zeker niet zou willen missen.

Zeker, dan wordt er onder tranen weer vrede gesloten. Maar feitelijk begint men de volgende ruzie onbewust al weer voor te bereiden. Zeker, ik vind dat er erg mooi werd gesproken over vrede. Maar is de werkelijkheid van het mensenleven dan niet in de eerste plaats steeds weer de een of andere strijd?

Sommigen menen dat de vrede van de natuur uitstraalt en roepen: zie je die zwaluwen daar dansen in de lucht? Zeker, maar gelijktijdig vreten zij zich vol aan eveneens dansende muggen. Kijk eens wat een mooie wezel daar gaat en daar een lief konijntje.. Reken er maar op dat je dit specifieke konijn dan voor de laatste keer gezien hebt.

De natuur is ook vol strijd. Zeker, de dieren vechten niet, zoals de meeste mensen, vooral om denkbeelden. Zij strijden om voldoende te kunnen eten en hun rang in de gemeenschap. Aan de andere kant: of je nu voortijdig moet sterven omdat je iemands ontbijt vormt of omdat je iemands denkbeelden dreigt te schaden maakt volgens mij voor het slachtoffer ook niet bepaald veel verschil uit.

Daarom denk ik dat de strijd op aarde is om te blijven. Maar misschien kun je tenminste onder de mensen de kwaliteit van de strijd wat veranderen. Zo iets als het kiezen van een schoonheidskoniging -- al heet dit exploitatie van de vrouw, de vrouw zelf exploiteert daar haar uiterlijk etc. in de hoop op de auto het contract en de mogelijkheid iets meer te worden. Of een mister world kontest, vol van geolied dansende spierbobbels. Mannen die hun spieren rumbas laten uitvoeren tot het soms een aanval van epilepsie lijkt.

Strijd zou voor mensen mogelijk moeten zijn zonder anderen daarvoor de dood of lijden aan te doen. En dan heb ik op die strijd niets tegen want volgens mij zal het leven nooit geheel zonder strijd kunnen verlopen voor een mens. Dat ligt nu eenmaal in zijn aard.

Strijd om beter te zijn, iets beters te maken dan een ander is voor mij aanvaardbaar. Ik heb alleen bezwaar wanneer mensen zeggen: die is beter dan wij of was er eerder bij dan wij, dus trem hem in elkaar.

Ik meen dat een mens op aarde eenvoudig vanuit zich waar dient te maken wat hij is en kan, alle dingen die in hem leven moet durven uiten en er dan gewoon het beste van moet maken wat hem maar mogelijk is. Of er dan innerlijk een verandering komt waardoor op de duur werkelijke vrede mogelijk wordt zullen wij dan maar af moeten wachten.

Ik mag gaan sluiten, waarmee ik het medium ook een plezier mag doen. Wij hebben nu eenmaal een gehoor dat ons soms zeer waardeert en een medium dat een vroeg einde altijd waardeert. Maar nog één vraag: Mens, waarom vecht je eigenlijk? Misschien ben je zonder de strijd toch gelukkiger.

Goeden avond.

(iets bekort)

d.d. 11 juni 1982